

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose \$8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian Daily in
Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone Virginia 9-1827-1828
PRICE 5c A COPY

No. 131

Richmond Hill 19, N. Y., Keturtdienis, Liepos (July) 7, 1955

Metai 44-tieji, Dienraščio 36-tieji

KRISLAI

Irgi rekordas.
Gerai pavyko.
Vajaus užbaigtuvės.
Trumano "Atsiminimai".
"Mes nepaisome..."
Nepageidaujama.
Rašo A. Bimba

Tai jau ir po didžiųjų ir triukšmingų švenčių. Šiemet buvo padarytas nepaprastas rekordas: Niekados pirma Liepos Keturtsiosios šventės nebuvo užmušta tiek žmonių, kiek šiemet. Tai rekordas, kuriuomi neprivalo didžiutis joks amerikietis.

Bet laisviečiai turi kuo pasidžiaugti ir pasididžiuoti. Abudu Laisvės piknikai puikiai pavyko. Oras pasitaikė geras, gal tik truputį perkarštas.

Abiejuose piknikuose žmonių buvo daug. Iš abiejų bus dienraščiu gražios paramos. Sudėta nemažai aukų. Pilnų skaitlinių dar neturiu. Apie tai rasite administracijos pranešimuose iš vajaus eigos.

Širdingai ačiū visiems, kurie kuo nors prisidėjote prie piknikų pavykimo.

Dabar sukoncentruokime visas jėgas vajaus užbaigimui. Aš tikiu, kad pridėjęs aukas, gautas nuo laisviečių per Brooklyną ir Montello piknikus, jau nebeadaugausia be truks iki dešimties tūkstančių. Bet ir laiko beveik nebeliko, — tiktai dešėtkas neilgų dienelių.

Be to, nepamirškime mūsų obalsio: Dešimt tūkstančių dolerių su kaupu! Žiūrėkime, kad tas kaupas būtų gerokas.

Girdėjau, kad Laisvės direktoriai žada suruošti iškilmingas vajaus užbaigtuves. Lai visi laisviečiai pasidžiaugia gražiai, energingai atliktu savo darbu!

Tuo laiku, rodos, aš jau būsiu išvykęs atostogauti. Bet vajaus sėkmingam užbaigimui iš anksto paskiriu visą penkinę. Esu tikras, kad dauguma laisviečių panašiai pasveikins sėkmingo vajaus užbaigtuves.

Harry Trumanas, buvęs prezidentas, jau esąs parašęs savo "Atsiminimus." Tai bus dvi didžiulės knygos iš penkių šimtų tūkstančių žodžių.

Trumano atsiminimus perleis per savo špaltas keturi ar penki komerciniai laikraščiai. Jų tarpe bus ir New York Times. Knygas išleis viena iš didžiųjų leidyklų.

Trumanas, aišku, gaus gerokai apmokėti ir smarkiai praturtės. Nuo pat jaunystės dienų Harry Trumanas vienas giliausių troškimų buvo praturtėti. Nors gyvenimo sauleleidyje tą tikslą jis pasiekė. Jam prezidentavimas puikiai apsimokėjo.

Aną dieną Amerikos ambasados surengtoje puotoje Maskvoje Chrusčiovas atkirfęs tiems, kurie šneka apie Sovietų ekonomikos "nega-

Italijoje sudarytas naujas kabinetas

Roma. — Italijos kabinetas pagaliau sudarytas. Premjeras Antonio Segni sudarė valdžią, į kurią įeina trys centristinės partijos: krikščionys-demokratai, social-demokratai (dešinieji) ir liberalai. Ketvirta ankstyvesnės koalicijos partija, respublikiečiai, valdžioje nedalyvauja, bet pasižadėjo ją remti.

Dar nepatvirtintas pranešimas sako, kad užsienio reikalų ministru lieka Gaetano Martino, kuris laikė tą postą Scelbos valdžioje. Tuomi lyg norima parodyti, kad Italijos užsienio reikalų politika lieka ta pati. Kitas ministras, kuris lieka kaip anksčiau, yra Paolo Emilio Taviani.

Naujasis kabinetas taipgi turi du atstovus iš krikščionių - demokratų partijos kraštutiniai dešiniojo spar-

no, kuris nebuvo atstovautas Scelbos kabinete. Dešiniųjų socialdemokratų vadovas Saragatas lieka, kaip buvęs, vice-premjeras.

Segni pristatys savo kabinetą parlamentu atstovų butui ateinantį antradienį, o senatui šio mėnesio pabaigoje. Centrinės partijos už jį balsuos, o krikščionių-demokratų partijoje vienybę sulipdžius, tai naujasis kabinetas gaus pasitikėjimą.

Darbo unijų kovų eigoje

Morenci, Arizona. — Savininkai ir prižiūrėtojai automobiliais bandė priveržti per pikietų linijas link Phelps-Doge vario kasyklos. Keli pikietai tapo sužeisti. Visoje šalyje streikuoja 22,000 vario kasėjų, kurie priklauso prie Mine, Mill & Smelter Workers unijos.

Philadelphia. — Penktadienio vidunaktį čia prasidės viso susisiekimo streikas. Streikuos autobusų, tramvajų ir kiti darbininkai. Jie priklauso prie CIO.

New Britain, Conn. — Streikas Landers, Frary & Clark kompanijoje eina 15-tą savaitę. Kompanija atsisakė išmokėti darbininkams vakacijų algas, kurios joms priklauso šią savaitę.

Chicago. — AFL International Association of Machinists lokalas 113 laimėjo naują paegrintą kontraktą iš Webster Chicago korporacijos.

Jamaicos unijos reikalauja Claudia Jones išlaisvinimo

Kingston, Jamaica. — Jamaicos darbo unijų federacija priėmė rezoluciją, kurioje kreipiamasi į Amerikos Jungtinių Valstybių valdžią Claudia Jones reikalui. Claudia Jones, britų valdomos Jamaicoje gimusi, bet Amerikoje gyvenanti komunistė, dabar laikoma kalėjime. Ji serga širdies liga ir jos gyvastis pavojuje.

Jamaicos unijos reikalauja iš generalinio prokuroro Brownello, kad Claudia Jones būtų išleista laisvėn.

Washingtonas. — Valstybės departamentas daro spaudimą ant Pietinio Vietnamo, kad būtų formaliai priimtas siūlymas derėtis apie rinkimus visoje šalyje. Washingtonas sutinka su premjeru Diemu, kad rinkimai būtų nepageidaujamas dalykas, bet ragina pirma derėtis, o paskui planą atmesti, vietoje visai nesiderėti.

Vėsesnio oro banga ateina iš Kanados...

New Yorkas. — Trečiądienį, ketvirtą dieną iš eilės, temperatūra čia, lygiai kaip didžiausioje šalies dalyje bendrai, siekė virš 90 laipsnių — tiksliau 95 laip. Kai kuriose New Yorko apylinkėse vietose temperatūra siekė 100 l., o Newarko aerodrome 101 laipsnių.

Oro drėgnumas liko toks pat aukštas, apie 70 nušimčių, ir tvankumas buvo didelis. Bet trečiądienį oro ekspertai pradėjo pranašauti, kad šaltesnio oro banga, taip laukiama, pamaža pradeda atristi iš Kanados, iš kur toks oras paprastai ateina čia. Tos šaltesnio oro masės, pasiekusios pietinę Kanados dalį iš Labradoro ir Hudson Bay įlankos, neatšaldinsios oro perdaug, bet jį visvien sušvelnins ant kokio 10 laipsnių. Laikraščiu einant spaudon trečiądienio popietį, to kanadiško oro dar negalima buvo jausti.

Oro ekspertai sakė, kad per paskutines kelias dienas Amerikos orinis žemėlapis buvo "apverstas kojomis aukštyn." Tuo tarpu, kai šiaurinė krašto dalis kentėjo nuo beveik šimto laipsnių karščio, Floridoje buvo nepaprastai švelnu, tik apie 70 laipsnių.

1,500 streikuojančių variakasių Calumete priversti kentėti badą

Calumet, Mich. 1,500 streikių, kuriuos Calumet & Hecla vario kasyklų kompanija išmetė iš darbo, priversti streikuoti. Streikuojantieji vario kasėjai čia priklauso prie CIO plieno darbininkų unijos, o ne prie pažangiečių vadovaujamos Mine & Smelter Workers unijos. Vienok, kompanija juos traktuoja kaip didžiausius nusikaltėlius.

Kompanija atsisakė pakelti jų algas, o kada jie išėjo streikan, ji visus atleido iš darbo, prisidengdama priekabiu, kad unija nepranešė pakankamai iš-

Londonas. — Dvi savaitės atgal Canterbury dekanas, Dr. Hewlett Johnsonas, anglikonų katedroje per pamokslą pasakė, kad komunistas ir tikroji krikščionybė yra giminingos idėjos.

Prieš jį buvo sukurta audra protestu, bet praėjus sėkmadienį jis per pamokslą vystė tą pačią temą. Jis sakė, kad Kristus faktinai buvo komunistas, kad komunistai nori įgyvendinti tą, ko siekė pirmieji krikščionys.

Bus baigtas Dixon-Yates kontraktas

Washingtonas. — Senatorius M. Humphrey, demokratas iš Minnesotos, sako, kad Eisenhowerio administracija bus priversta baigti Dixon - Yates kontraktą. Kaip yra žinoma, tas kontraktas duoda minimai firmai galimybę kanalizuoti į savo kišenę daug pelno iš TVA valdiško hidroelektrinio projekto.

Senatorius Humphrey sakė, kad jeigu valdžia kontrakto neatšauks, "nemenka kova" bus sukurta senatė, kad nepaskirti \$6,500,000 dėl TVA sujungimo su private Dixon-Yates elektros jėgaine.

Senatorius Humphreys sakė, kad Eisenhowerio valdžia, jei ir atšauks Dixon-Yates kontraktą, neprisipatins padariusi klaidą arba neteisingą žingsnį. Ji, vietoje to, teigs, jog nebuvo gerai informuota, ne jos kaltė, ir t.t. Jis sakė, kad Eisenhowerio administracija niekad nepripažista klaidų, visuomet save laiko laimėtoja, jei ir neatsiekia nieko.

Pekingas. — Ichune, Kiangsi provincijoje, policija suėmė 31 kontr-revoliucionierių. Jie kaltrinami anti-valstybinėje veikloje.

Peronas atsikreipia opozicijos paramos

Bueinos Aires. — Prezidentas Juanas Peronas pasakė prakalbą, kurios su nemenku susidomėjimu laukė visa šalis. Buvo spekuliuojama, ar Peronas atsi-statydins, bet buvo ir spekuliacijų, kad jis iššauks peronistines jėgas į atnaujintą smarkią kampaniją prieš klerikališką ir konservatyvę opoziciją.

Jo kalba apvylė abi pusi, kurios laukė tokių kraštu-

tinybių. Vietoje to, kalba buvo nuosaiki, švelni, nekovinga. Jis sakė, kad liks prie valdžios vairo, bet ragino opozicijos partijas su juomi bendradarbiaut. Nors jis neminėjo vardu katalikų bažnyčios, kalbos tonas davė suprasti, kad kompromisinis siūlymas taikomas ir jai.

Peronas kaltę dėl sukilimo užmetė ant kai kurių karinių elementų laivyne ir aviacijoje, bet aiškino, kad opozicinės partijos neatpaikomingos.

Po jo kalbos dabar Argentinoje vėl spekuliuojama, kokia bus Perono ateitis. Yra aišku, kad jo galia žymiai apkarpyta. Net yra nuomonių, kad jis visvien rezignuos, bet armijos vadai jį tikino nerezignuoti tuojau, nes tas išauktų perdidelį neapsitenkinimą peronistų eilėse ir darbo sindikatuose.

Paskutiniai pranešimai

Walla Walla, Wash. — Kalinių sukilimas Washingtono valstijos kalėjime dar tęsiasi trečiądienį. Kaliniai užėmė dalį pastatų, įskaitant virtuvę ir valgymo salę. Jie laikė uždare septynius pareigūnus, tarp jų kalėjimo viršininko padėjėją.

Londonas. — Filosofas Bertrand Russell paskelbė, kad šeštadienį jis paskelbės viešumai svarbų pareiškimą apie atominis ginklus, kuri Albertas Einšteinas paliko prieš mirtį. Jis paliko tą pareiškimą su Russelliu, savo asmeniškam draugui. Daugelis laikraštinių jau renkas, kad išgirsti šeštadienį Einšteino pareiškimą.

Gothenburgas, Švedija. — Galimas dalykas, kad amerikietis protestantų pamokslininkas Billy Graham vyks į Tarybu Sąjungą. Jį kviečia TSRS baptistai.

Sovietai grąžino Amerikai paskolintus karin. laivus

Kiel, Vokietija. — Tarybinis laivynas čia perdavė Amerikos kariniam laivynui 13 torpedinių laivų ir vieną submariną. Tuos laivus Amerika karu metu buvo paskolinusi Tarybų Sąjungai po taip vadinama lend-lease programa. Dabar jie sugražinti.

Sugražinimas atliktas su tam tikromis ceremonijomis. Tarybiniai matrosai stovėjo garbės sargyboje, kai nuo laivų stiebių buvo nuleistos baltos tarybinio laivyno vėliavos su kūju-piautuvu ir iškeltos žvaigždėtos Amerikos vėliavos.

18 metu mergaitė perplaukė 15 mylių pločio Erie ežerą

Batavia, N. Y. — 18 metų Greta Patterson, besišypsanti šviesiaplaukė gražuolė, perplaukė Erie ežerą 15 mylių plota. Perplaukimas jai ėmė 13 valandų. Ji atplaukė į kanadišką ežerą krantą išsekusi, bet patenkinta.

T. S. krikščionių bažnyčios naudoja pilniausia laisvę

metodistų vadovas daktaras Donaldas Soperis, kuris sugrįžo iš Tarybų Sąjungos, sako, kad ten krikščionys naudojami pilniausia laisve. Jis pabrėžė, kad turi omenyje katalikus ir protestantus, o ne tik daugumą pravoslavišką bažnyčią.

Soperis sako, kad Tarybų Sąjungoje apie pusę milijono baptistų daugiau, negu Britanijoje. Baptistai yra skaitlingiausia protestantiška sekta Sovietuose (šiaip Tarybu Sąjungoje protestantų labai mažai. išskyrus Tarybu Latvijos du trečdaliu, Kuršzeme ir Vidzeme, kur protestantai sudaro tikinčiųjų daugumą. Latgalijos gyventojų dauguma katalikiška).

Britanijoje dabar lankosi tarybinų dviasikių delegacija. Į ją įeina Bielorusijos pravoslavų metropolitas Pitrimas, Tarybu Sąjungos evangeliku-baptistų pirminkas J. I. Židkovas ir eilė kitų svarbių dviasikių.

Regensburgas, Vokietija. — Vakarų Vokietija ir Rumunija pasirašė sutartį dėl laivinio susisiekimo Dunojumi. Vokiečiai jau yra pasirašę panašias sutartis su Vengrija ir Jugoslavija.

Davenport. — Praeitą savaitę čia mirė senas socialistas Michael J. Kennedy. Jis turėjo 95 metus amžiaus. Kennedy 1948-tais metais dalyvavo steigiamajame Progresyvių partijos suvažiavime ir kitaip bendradarbiavo su kairiečiais.

ORAS NEW YORKE
VĖSIAU, GIEDRA

Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-112 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
President JOHN GRUBAS; Secy-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$8.00	Canada and Brazil, per year	\$9.00
United States, per 6 months	\$4.50	Canada and Brazil, 6 months	\$5.00
Queens Co., per year	\$9.00	Foreign countries, per year	\$10.00
Queens Co., per 6 mos.	\$5.00	Foreign countries, 6 months	\$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Stiprybė ir koegzistencija

SITIE DU ZODZIAI šiais laikais pasidarė labai populiarius pasaulinėje diplomatijoje. Tai labai reikšmingi žodžiai. Pirmuoju žodžiu pasakoma ir pakartojama, kad nėra viena didžioji valstybė šiandien nebedreba iš baimės prieš jokią kitą valstybę, kiekviena turi daug gerų, modernių ginklų ir armijų vyrų, kurie juos puikiai moka vartoti. Kiekviena į derybas eina ne iš baimės ir silpnybės, bet iš stiprybės pozicijų.

Ikišiol daugiausia ir dažniausia apie stiprybės pozicijas kalbėdavo mūsų šalies diplomatai. Dabar, sakoma, per Liepos Ketvirtosios paminėjimą Maskvoje Amerikos ambasados suruoštoje puotoje apie stiprybės pozicijas išsireiškė ir Tarybų Sąjungos vadai — Bulganinas ir Chruščiovas. Jie irgi davė suprasti ten dalyvaujantiems, kad Sovietai važiuos į Keturių Didžiųjų konferenciją Zenevon ne iš kokios ten baimės, arba dėl kokios ten savo šalies silpnybės, bet todėl, kad jų šalis tvirta ir galinga. Ji nebijanti tartis ir susitarti. Ji ieškanti susitarimo ir sugyvenimo su visomis šalimis ne tik labai savo krašto, bet viso pasaulio, visos žmonijos.

Kalbant apie tvirtumo arba stiprybės pozicijas, natūraliai iškyla apsiginklavimo klausimas. Jeigu kiekviena didžioji valstybė galvos ir kalbės apie ginklavimąsi, tai kur žmonijos viltis susilaukti ginklavimosi naštos pašalavimo? Viltis yra tame, kad didžiosios šalys ilgai turi priėti to įsitikinimo, jog kaip tik šita stiprybė, šitas apsiginklavimas šioje atominėje gadynėje bile kokią karą padaro beprotyste ir sauzūdyte. Kokia iš to išvada? Vienintelė išvada, kad tolimesnis ginklavimas pasidarė beprasmiškas, bereikšmiškas. Todėl reikia susitarti ir nusiginkluoti, o visus nesuapratimus tarpe kraštų išspręsti taikingomis priemonėmis.

Niekados, pavyzdžiui, mes nesakėme ir nesakome, kad vienui viena Amerika turi nusiginkluoti. Nusiginklavimas yra ir turi būti tarptautiniu reikalu — reikalu susitarimo tarpe visų didžiųjų valstybių. Kaip tik šita mintis, mums atrodo, pradeda vis giliau ir giliau įsidiegti į visos žmonijos sąmonę. Kaip tik tai, reikia tikėtis, tuo įsitikinimu vadovausis ir Keturių Didžiųjų vadovai, susirinkę Zenevoje šio mėnesio 18 dieną.

Bet, suprantama, negalėtų būti nei kalbos apie joki sumazinimą ginklavimosi, jau nekalbant apie pilnutinį nusiginklavimą, jeigu nebūtų taip pat giliai žmonijoje prigijęs koegzistencijos įsitikinimas. Didžiausia nesąmonė būtų net ir sapnuoti apie bilė koki susitarimą nusiginkluoti, jeigu socialistinis pasaulis netikėtų, jog taiki koegzistencija su kapitalizmu tame pačiame pasaulyje yra galimas daiktas, arba jeigu kapitalistinis pasaulis netikėtų į taikos koegzistencijos su socializmu galimybę. Koegzistencijos galimybės tikėjimas reikalingas lygiai abiejose pusėse.

Mums atrodo, kad ir šis įsitikinimas jau yra plačiai prigijęs ne tik visur kitur, bet ir pas mūs, Amerikoje. Apie galimybę ir reikalingumą preventyvio karo šiandien viešai tekalba tikrai vienas kitas makartistinio tipo sutvėrimas, arba tūli pabėgėlių susinešioje desperatai. Todėl reikia tikėtis, kad ir Keturių Didžiųjų konferencija dar labiau sustiprins koegzistencijos idėją, nors mes iš jos nesitikime, kaip jau ne kartą esame pabrėžę, kažin kokių stebuklų. Iš dabartinių painingų pasaulį išvesti neužteks vienos ar poros panašių konferencijų. Svarbu, kad tokia konferencija padarytų pirmyn nors ir labai mažą žingsnelį, svarbu, kad tarptautinis įtampimas nors vienu colių sumažėtų ir kad šitoji šalčiojo karo pavietrė pradėtų trauktis iš kelio.

Gal ir jiems akys atsidarys

Šiuo tarpu Chicagoje vyksta National Education Association 93-čioji konvencija. Jon esą suvažiavusių penkiolika tūkstančių mokytojų, mokyklų administratorių ir kitokių vadovų. Kalbama, kad šis suvažiavimas duos mums visiškai naują dalyką: mokytojų ir švietėjų politinę organizaciją. Jeigu, girdi, 1,250,000 mokytojų politiniai susivienytų, jiems nereikėtų keliais šilauzioti prašant iš valdžios paskyrimo nors mažų sumų mokytojų gyvenimo pagerinimui.

Zinoma, kad tokia organizacija, ant teisingų ir gerų kojų pastatyta, galėtų daug ką nuveikti. Bet visa bėda būtų tame, kad tokia vienui tikrai mokytojų politinė organizacija labai greitai ir lengvai galėtų patapti vienos kurios didžiosios kapitalistinės partijos įrankiu. Mūsų mokytojai turėtų ieškoti talkos Amerikos organizuotose darbininkuose. Jie turėtų palaikyti tvirtus sąitus su darbo unijomis ir bendromis pajėgomis vystyti politinius veiksmus. Ne vien tik mokytojams, bet visiems Amerikos dirbantiesiems reikia trečiosios politinės jėgos. Deja, apie tai mūsų didžiosios darbo unijos dar kalbėti nenori.

Kas Ką Ras — šako

Vaje, jis nepripažįsta

Kanadiškiečiai Nepriklausoma Lietuva sako, kad ir "ėfas" Lozoraitis buvęs pasiuntęs San Francisco Jungtinių Tautų jubiliejinei asamblėjai smarkią gromatą. Joje, tarp kitko, "ėfas" pasakė: "aš pareiškiu, kad lietuvių tauta nėra pripažinusi vadinamojo Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir jo niekad nepripažins."

Lozoraitis, žinoma, kalba tikrai savo vardu, nes lietuvių tauta niekuomet nėra įgalinus jį jos vardu kalbėti. Tai kam čia svarbu, ką jis pripažįsta, o ko nepripažįsta? Niekas Lietuvos niekur neįjungė. Ji pati savanoriškai įsijungė į Tarybų Sąjungą. O kaip dabar paaiški, tai tame jos žygyje nelaimė įmato tikrai buvę Lietuvos liaudies engėjai — kapitalistai, dvarininkai, smetonininkai.

Jie ne už kapitalizmą, tai už ką?

Nepriklausomos Lietuvos redaktorius surinka: "Mes atmename propagandinius tvirtinimus, esą mes stovime kapitalizmo pusėje. Mes stovime teisingos ir medžiaginio ir moralinio susitvarkymo, santvarkos pusėje. Kadangi darbas yra visokeriopo gerbūvio šaltinis ir pagrindas, tai darbu ir jo vykdytojui — darbininkui mes reikalaujame visų teisių..."

Labai įdomu. Jonas Kardeelis, kuris galvą guldė už atsteigimą Lietuvos kapitalistų ir dvarininku viešpatavimo, nestovi už kapitalizmą!

Jis sako, kad jis nori darbininkui "visų teisių." Bet juk tarpe tų visų teisių turi rasti ir jo teisę į apšvietą, į mokslą, į poilsį, į darbo irankius. Bet juk tai reikiama socializma-komunizma. Nejaugi nuo dabar Kardeelis jau stovės už socializma-komunizmą? Pagyvensime ir pamatysime.

KRIKŠČIONYBĖS VADAMS PASMERKIMAS

Brooklyno pranciškonų Darbininkas, matyt, gerokai susirūpinęs. Net pirmajame puslapyje (liepos 1 d.) cituoja Francois Mauriac, įžymų francūzų krikščionišką intelektualą, kuris neseniai kalbėjęs "tarptautiniame krikščionių kultūrai ir taikai ginti suvažiavime." Mauriac pasakė:

"Viršum mūsų demokratinę valstybių neribotai viešpatauja kraugerinčiausias iš visų dievaičių — mona. Tai vardas, kuris yra visų kalbų žodynuose — amerikiečių, francūzų, anglų, italų. Tai aukso dievaitis, prieš kurį — bent mūsų Francūzijoje — valstybė yra bejėgė."

Visose gi Mauriac minimose šalyse viešpatauja krikščioniški valdovai.

Aišku, kad Francois Mauriac balsas pasiliks balsu garioje. Tikrai socialistiniuose kraštuose yra apsidirbtas su tuo kraugerinčiausiu dievaičiu.

Paryžius. — Maroko nacionalistai sužeidė Robertville miestelio francūzišką burmistą Marmet, kurio policija ypatingai brutaliai traktuoja vietinius gyventojus.

Pasaulio tautos reikalauja uždrausti atominį ginklą

Pasaulio tautos yra liudininkai įtemptos kovos dėl atominės energijos — didžiausio žmogaus proto išradimo — panaudojimo. Šiuo metu klausimas statomas taip — arba atominė energija tarnaus masinio žmonių materialinių ir kultūrinių brangiųjų sunaikinimo tikslams, arba ji tarnaus žmonijos gyvenimui ir gerovei.

Visą pokarinį laikotarpį taiką mylinčios tautos kovoja už atominio ginklo uždraudimą, prieš naujo karo paruošimą. Tarybų Sąjungą visą šį laikotarpį siekia šio mirtį nešančio ginklo uždraudimo, atominės energijos panaudojimo tik taikos tikslams, visų tautų gerovei. Dar 1946 metais, Tarybų Sąjungai pasiūlius, Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja priėmė rezoliuciją, kurioje pasisakė už atominio ginklo išėmimą iš tautų apsiginklavimo. Greitai po to Tarybų Sąjunga pateikė Jungtinių Tautų atominei komisijai tarptautinės konvencijos projektą dėl atominio ginklo uždraudimo ir dėl įsteigimo kontrolės, kad šio uždraudimo būtų laikomasi.

Tačiau agresyvioji jėgos, siekiančios panaudoti atominę energiją ne kūrybiškiems, bet naikinimo tikslams, visokiais būdais stengiasi apskunkinti, jei ne visiškai užkirsti kelią susitarimui atominio klausimu. Atominio karo grėsmės stiprėjimo sąlygomis milžiniška reikšmė įgyja vis labiau besiplėčiantis tautų judėjimas dėl atominio ir vandelinio ginklo uždraudimo. Šis reikalavimas, gimes plačiųjų liaudies masių gėlmėse, šiuo metu visapusiškai palaikomas Pasaulinėje Taikos Tarybos. Jo Kreipimasis į visas pasaulio tautas, priimta Pasaulinėje Taikos Tarybos Biuro išplėstiniame posėdyje šių metų sausio 19 d., sakoma:

"Mes pareiškiame, kad vyriausybė, kuri sukels atominį karą, neteks savo tautos pasitikėjimo ir bus pasmerkta visų tautų. Mes pasisakome prieš tuos, kurie ruošia atominį karą. Mes reikalaujame panaikinti visose šalyse atominio ginklo atsargas ir nedelsiant nutraukti jo gamybą."

Šį Kreipimąsi šiuo metu gerai žino viso pasaulio kampuose. Savo parašus po juo jau padėjo šimtai milijonų žmonių pačios įvairiausios socialinės kilmės, politinių pažiūrų ir įsitikinimų visose šalyse, visuose kontinentuose.

Aktyvus Pasaulinės Taikos Tarybos Biuro Kreipimosi palaikymas kalba apie milžinišką jėgą tautų judėjimo, nukreipto prieš atominės energijos panaudojimą naikinimo tikslams. Ir tai suprantama. Tautos vis labiau įsitikina, kad taikos reikalas yra jų pačių rankose, kad jos gali neprileisti naujo karo, jeigu ryžtingai ir iki galo gins taikos reikalą. Jos pareiškia, kad atominis akras nėra neišvengiamas ir kad visų geros valios žmonių sujungtos pastangos gali sužlugdyti taikos priešų klastingus planus.

Išsaugoti taiką! Pranešimai iš įvairių šalių liudija, kad tautos jun-

gia vienas siekimas išsaugoti taiką, apsaugoti žmonių nuo atominio karo. Vykstančiuose šiuo metu įvairiose šalyse masiniuose mitinguose ir susirinkimuose darbo žmonės protestuoja prieš atominio karo paruošimą ir pareiškia, kad vyriausybė, kuri sukels atominį karą, bus pasmerkta visų tautų.

Italijoje, pavyzdžiui, buvo surengtos 274 bendraprovincinės konferencijos, tūkstančiai susirinkimų ir mitingų atskirose gyvenvietėse, miestų kvartaluose ir gamylose. 15 provincijų tarybų ir 185 municipalinės tarybos Italijoje priėmė rezoliucijas, smerkiančias atominį ginklą. Lenkijoje, tik vienoje Bidgošės vaivadijoje įvyko daugiau kaip 2 tūkstančiai mitingų ir susirinkimų, kurių dalyviai su pasipiktinimu protestavo prieš naujo karo kurstytojų kėsinimąsi panaudoti atominį ir vandelinį ginklą.

Daugelis įžymių visuomeninių-politinių veikėjų, mokslo ir kultūros atstovų įvairiose pasaulio šalyse reikalauja uždrausti atominį ginklą. Šį reikalavimą palaiko parlamentų deputatai, profesininkai, kooperacinių ir visuomeninių organizacijų vadovai. 320 įžymių Brazilijos visuomeninių veikėjų — kongreso senatoriai ir nariai, rašytojai ir poetai, kariškiai — maršalai ir generolai, bankininkai ir pramonininkai, dvasininkai ir kiti, pasirašė Vienos Kreipimąsi, kvietė braziliečių tautą pasmerkti atominio karo ruošimą, pareikalauti atominio ginklo atsargų sunaikinimo ir nedelsiamo jo gamybos nutraukimo. "Braziliečių tauta, — pareiškė spaudos atstovams Kongreso deputa-

Kam neįdomu susipažinti su mūsų plačiosios šalies miestais ir kaimais, pabraidyti po tankius miškus, palaipti kalnagūbriais? Įvairiomis kryptimis kasmet išvyksta gausios turistų grupės. Šių eilučių autoriui teko kartu su grupe Maskvos turistų pabuvoti ten, kur baigiasi Altajaus kalnynas ir prasideda vakariniai Sajanai.

Iš Maskvos išvykome traukiniu. Kelios paros, ir mes Chakajios autonominės srities sostinėje — Abakane. Tai naujas, gražus miestas. Gaillmės, kad turime mažai laiko su juo susipažinti, ir nutariame tai padaryti grįždami.

Pernakvoję sėdome į mūsų laukiančias mašinas ir judam kalnų link. Aplinkui plytinčias stepes vis daugiau pakeičia kalvos, vis didesnės ir didesnės, kol pavirsta ištisais kalnynais. Kelias vis blogėja. Už mažo miestelio Taštipo jis baigiasi ir belieka mašina pakeisti arklius. Apsirūpiname taip pat įrankiais, miegamaisiais maišais, ginklais ir, žinoma, virtuvės reikmenimis, kuriuos į savo globą pasiima moterys.

Kartu su mumis ruošiasi 600 kilometrų kelionei du Taštipo medžiotojai. Mūsų tikslas — pasiekti Didžiojo Abakano aukštupyje

tas Žoze de Kastro, — inėš savo indėli į taikos reikalo pergale. Ji pakels savo balsą prieš atominį beprotiškumą."

Švedijos riksdago pirmos palatos pirmininko pirmasis pavaduotojas Anselis Strandas ir švedų poetas Karlas Venbergas, Argentinos mokslininkai akademinikas Bernardo Chousei ir daktaras Osvaldas Loudeatas, Danijos genetikas profesorius E. Vingė ir medicinos mokslų daktaras Simonsenas, Indijos mokslininkas daktaras A. V. Baliga ir žinomas kinorežisierius Bimonas Roivisi — jie ryžtingai pasisako už masinio naikinimo ginklo uždraudimą. "Pasisakydami už atominio ginklo uždraudimą, — sako žinomas švedų poetas Karlas Venbergas, — mes privalome protestuoti prieš visus mėginimus priversti mus moraliskai susitaikyti su tautų išnaikinimo planais."

Kovai prieš atominio karo paruošimą ir sukėlimą charakteringas platus dalyvavimas šioje kampanijoje mokslininkų, kurie reikalauja, kad atominė energija tarnautų taikos tikslams ir žmonijos progresui. Japonijos universiteto "Chosei" profesorius Kaoru Jasun savo pranešime Azijos šalių juristų patarime pareiškė, kad sutinkamai su tarptautinės teisės dvasia visokie atominiai, vandelininiai ir kitų rūšių masinio naikinimo ginklai, neabejotinai, turi būti uždrausti. Pasitarimo dalyviai vieningai priėmė rezoliuciją, kurioje jie reikalauja nedelsiant nutraukti atominio ir vandelinio ginklo išbandymus ir kviečia viso pasaulio tautas panaudoti atominę energiją tik taikos tikslams.

"Uždrausti atominį ginklą!" — tokia nepalaužiamai valia tautų, norinčių gyventi taikoje ir draugystėje.

B. Vronskis

Sajany kalnuose

(Turisto įspūdžiai)

esančius Karštuosius šaltinius.

Keliaujame toliau. Moterys ir manta ant arklių, vyrai žingsniuoja paskui. Ištisas karavanas. Birželio mėnuo, dienos karštos, bet kalnagūbrių viršūnių neapleidžia sniegas. Naktį nuo šalčio gelbsti tik miegamieji maišai. Po keturių dienų pasiekiamas mažą žveju kaimelį — Zimovį, esantį prie Abakano upės. Kaimelio žvejai ir medžiotojai susidomėję apžiūrinėja mūsų atsibagabentus motorus valtis ir mielai padeda juos primontuoti ir išbandyti. Abakanas — kalnų upė: srauniniai ir klatinga. Platumo kaip Nemunas ties Kaunu. Pasilsėję, susipažinę su vietos gyventojais, jų palydimi, tęsiami kelionę siauru, tarp upelių besiraitančiu dažnai taigos brūzgynuose dingstančiu takeliu. Orientotis pagal šimtatūkstantinio mastelio žemėlapi ne lengva. Mes kruopščiai tiriamie kalnus. Čia jie dar neaukšti — apie 500 metrų. Ir tik viena viršūnė "Lysaja" siekia 1,760 metrų. Miško augmenija pasiekia iki 1,650-1,700 metrų. Nuo plikos "Lysaja" viršūnės atsiveria puikūs vaizdai į toliau dunksančius snieguotus kalnus.

Laisvalaikiais draugai rengia medžiokles. Jų in-

ciatorių vietos medžiotojas Lebedevas, lydėjęs mus iš Zimovį, paprastai visuomet sugrįžta su laimikiu.

Nakvojome Sibiro medžiotojų papročiu: išžarstom laužus, ir jų vietą prikraunam šakų, o aplink kuriame kitus laužus. Budime iš eilės. Tiktai medžiotojams kartais darome išimti — jie naktį išeina su šautuvais "laimės" ieškoti.

Puiku kalnų taigoje naktį. Oras vėsus, grynas. Naktis žvaigždėta. Jokio vėjo. Tylą ardo tik laužų traskėjimas ir paryčiui keliu šūvių trenksmas.

Pagaliau pasiekiamie kelionės tikslą — Karštuosius Šaltinius. Jau pat pavadinimas sako, kad čia iš žemės veržiasi karštos vėsmės. Gilioje senovėje buvo jau žinoma, kad šitas vanduo turi gydomybės savybes. Tai rodo įvairios senos — XVII - XVIII amžių Rusijos, kinų, mongolų ir net Vidurinės Azijos tautų monetos. Jas susedavo į šaltinį čia atsilankę žmonės, "dėkodami" už pasveikimą. Dar prieš karą šiais šaltiniais susidomėjo sveikatos apsaugos organai. Buvo surengta speciali ekspedicija, bet tiriamuosius darbus nutraukė karas. Dabar šaltiniais vėl susidomėta. Vienintelė kliūtis įrengti čia sanatorijoms ir gydykloms — transporto sunkumai. Žinoma, sparčiai vystantis Chakajios liaudies ūkiui, netenka abejoti, kad ir Karštieji šaltiniai bus pradėti eksploatuoti.

Atgal grįžtame kitu keliu. Užskame į 2,100 metrų aukščio kalną Taskil. Nors amžinas sniegas ir ledynai Sajanuose prasideda maždaug nuo 2,500 metrų aukštumos, bet Taskilo viršūnės pusė padengta gilium sniego sluoksniu. Po kelių kelionės dienų aplankome dešiniajame Jenisėjaus krante išsidėčiusį kaimelį Šušenskoje, kuriame 1897-1900 metais V. I. Leninas gyveno ištremtyje. Dabar tame name, kur gyveno Vladimiras Iljičius, įrengtas muziejus. Jį gausiai lanko turistai.

Įspūdžių buvo tiek daug, kad jų pakako ne tik kelionė. Juos prisimename kiekviena proga, kai susitinkame su kelionės draugais. R. Antanaitienė (Iš žurnalo "Sportas")

Aiškumo dėlei

"Laisvės" š. m. geg. 2 d. laidoj tilpo Seno Vinco ilgo kas raštas, kritikuojas du leidinius, būtent: "Petra Širvoką" ir "Baltaragio Malūną."

Be kita ko ten skaitome: "Dabar žvilgtelėkime į antrą, taip pat dipuko, Kazio Borutos parašytą knygą — "Baltaragio Malūnas".

Kazys Boruta (pažangus rašytojas) nėra dipukas; jisai likęs Lietuvoje. Jo "Baltaragio Malūnas" išėjo Kaune dar smetonlaikyje. Šią "antrąją laidą" išleido Chicago dipukų grupė, pasiutėtinai "Terra," visai autorius neatsiklaususi. Dipukai yra taip pasielgę ir su keliom kitom Lietuvoje leistom knygom. Išrodo, kad tiems gaivalams joks darbas nėra peršlykštus, bile tik už tai į kalėjimą nesodina. Toks knygų "leidimas" yra tai bjauri vagystė, bet jie ir to nesidrovi! Kai savų knygų sukurti nepajėgia, tai ir vogtos būna geros! Gėda!

Skaitytojas

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Metams pnumerata:
Jungtinėse Valstijose \$8.00
Dalis Quens apskrityje (N.Y.) 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

No. 132

Richmond Hill 1!

KRISLAI

Argi iliuzija?
Mato tik sutemas.
Turtai šuneliams.
Gub. Harrimanas.
Medus alkoholikams.
Kritikuoja Kongresą.
Rašo Grigiškis

Atomio karo troškėjams
baisiai nepatinka, jeigu kas ir
kalba apie nusiginklavimą ar
atominių ginklų kontrolę.

Lietuvos "vaduotojų" se-
kretorius "Naujienose" tuo
klausimu išdrožė ilgą edito-
rialą, kuriame jis pasakė,
kad "nusiginklavimas dabar-
tinių laikų yra iliuzija".

Nepaisant visokių skers-
painsių, tačiau, eina rimti pa-
sitaramai dėl ginklų mažini-
mo ir atominių ginklų visiško
uždraudimo. Keturių Didžiųjų
konferencija veikiausia
tars tuo klausimu savo žodį.
Laukiame.

Lietuvos "vaduotojų" pir-
mininko redaguojamas laik-
raštis "Draugas" irgi reiškia
didelio nepasitenkinimo da-
bartine padėtimi.

"Taikos ir laisvės sutemos"
jam vaidenasi. Keturių Di-
džiųjų konferencija jam atro-
do "jėgos dominavimo ir de-
mokratijos principų paneigi-
mo tarpt. plotmėje aukščiausia
išraiška."

Į tai pažūrėjus, "Draugo"
redaktoriams "lieka tik mig-
lota ir niūri ateitis".

Laisvoji Sakykla

Argentinos Perono
revolucija

Perskaiciu "Vilnius" Nr.
42 redakcinj straipsnj, an-
rame puslapyje, kur iš-
eiskiami didesnē simpati-
a katalikams, o ne peronis-
ams. Tenka pasakyti sa-
vo nuomonę, kad abudu ka-
lai vienodai taukoti. Aš
nukę daugiau peronistų
usę palaikyt. Atminkite
storijā, kokiā "laime" at-
ešē kryžiuočiai katalikai į
lietuvių prieš penkis - šešis
tutus metų. Kardu ir ug-
ni naikino visā šventā
devaicio Perkūno žemę, ir
ergijā suiminėjo jaunimą,
yrus ir jų žmonas-dukras,
rievarata užkardami vi-
ems lietuviams savuosius
katalikiškus kryžius, krikš-
tū ir kitokius visokius bur-
si ir cimborijas, atimda-
ni nuo lietuvijū jų dievaitį
erkūną su šventąja ugni-
mi, pavergiant mergeles
aidelutes saviems nedo-
ems gašlems reikalams.

Na, ir kokiā jau laimę
tū mūsų klero-katalikų
andien turime? Perša-ki-
tā savo išsvajotā Marijā
jos sūnų, dar ir kitokius
sokius niekur nematys-
s šventuosius. Vis duok
duok tas aukas be galo
krašto. Apart to, turi
iti ščyras parapjionas, o
au tu duokliū tai viso-
ausių. Įžangā į bažnyčią
ieviu pasimelst užsimokėk.
O laike mišijū net po dvi-

kolektas žebrovojā, ir daž-
niausiai pats klebonas pa-
kiša lėkštę po panose ir
žiūri, kad neįmestum nikelio,
nes pageidaujamos do-
lerinės ir penkdolerinės. Ir
daugybē kitokių įplaukų
jiems plaukia už šliūbus,
krikštus, šermenis, mišias
ir kitokias visokias brost-
vas, škaplierius, rožančius,
o ir už kokius ten griekų
atleidimus. Vis tai nuo dar-
bininkų reikalaujama. Jiems
įgrasinta būti paklusniais
dievui, ponams ir magna-
tams, na, ir valdžiai. Bet
jeigu koksi vargšelis dar-
bininkas, kad ir didžiausias
maldininkas būtų, bet jei
neturi nei prakeikto cento
prie dūšios, tai jam mirus
už dyką ne tiktai nesusi-
lauks mišijū, bet nei į baž-
nyčią nebus įleistas nors
pašventinimui. Katalikų
viršylos — kardinolai, vys-
kupai, klebonai — neištars
žodelio už darbininkų dar-
bo sąlygų pagerinimą.

Dabar, kas liečia Juana
Peroną ir jo velionę žmo-
ną Evitā, tai jie dalinai
pažabojō savo šalies pelna-
grobikus milijonierius, fa-
brikantus, suorganizuoda-
mi darbininkus į Argenti-
nos Darbo Federacijā, ku-
ri turi šešius milijonus na-
rių. Kokios pakraipos ta
federacija nebūtū, tačiau ji
yra organizuotas darbinin-
kų kūnas. Perono valdžia,
pagal seimo ir liaudies nu-
tarimą, legališku būdu nu-

kalų ministras Pinay rag-
no kviesti Tarybų Sąjungā
ir jos bloką įstoti į Europo-
Tarybā. Ta taryba yra pa-
lartinė organizacija, pr-
kurios priklauso Vakar-
Europos šalys.

Šis abiejų užsienio reik-
lų ministrų pareiškimas s-
kelē nemenkā sensacijā, n-
iki šiol Europos Taryba b-
vo skaitoma svarbiu šalto
karo inagiu prieš socialis-
nius kraštus.

Nehru ir Tit kartu pasisakė už taikos siek

Belgradas. — Savaitę
viešėjęs Jugoslavijoje, Ne-
ru jau apledo šią šalį.
turėjo paskutinį pasitari-
su Titu Brioni saloje ir
išleido bendrā komunika-
Jame sakoma, kad abu
dai surado, jog jų nuor-
nės supuola daugum
klausimų. Paskutiniai
sauliniai įvykiai, sako
komunikatas, patvirtina
vadas nrie kuriu ite nri-
tarē atskirt katalikų bažny-
čią nuo valstybės lovio, kaip
kad ir mes Amerikoje turī-
me. Tai dabar mes nesu-
prantame, kokiems galams
katalikų hierarchija sukėlē
tā kruvinā revoliucijā, ku-
met ji pati mokina visā
svietā būti valdžiai paklus-
niais? Jai nieko neliko da-
ryti, kaip tik muštis į krū-
tinę ir pildyti valdžios pa-
tvarkymus. O ekskomuni-
kuotam Peronui bus pro-
ga uždēt nezaležnikų baž-
nyčią. Jis, matyt, ir pats
tai supranta.

V. J. Stankus
Toronto, Canada.
Puikiai pavykęs L. B.
piknikas

Birželio mėn. 26 d. atsibu-
vo Hamiltone metinis Liau-
dies Balso piknikas, ruoštas
bendrai torontiečių ir ham-
toniečių. Reikia pasakyti,
kad jis buvo tikrai pasekmis-
gas viskuo.

Diena buvo labai tinkama
piknikui — nei peršalta, nei
peršalta. Žmonių būvo ne-
mažai. Visi gražiai laikā pra-
leido. Tuom pat sykiu jie
gražiai parēmē Liaudies Bal-
są, seniausią Kanados lie-
tuvių laikraštį, besitariantį
prie sidabrinio jubiliejaus.
Sunku aprašyti smulkme-
niškai kas piknike buvo. Pa-
mināšime tik stambesnius da-
lykus.

Šis piknikas tikrai buvo se-
nų draugų ir pažįstamų su-
sitikimas. Pasimatēm, pasi-
kalbėjom, pasivaišinom ir
tuom pat sykiu parēmēm ir
savo laikraštį. Tai buvo ne-

Dionizo Poškos tėviškėje

Skaudivilė. — Rajono darbo
žmonės gausiai rinkosi į kul-
tūros namus paminėti savo
žemiečio - skaudivilkiečio po-
eto Dionizo Poškos 125-ųjų
mirties metinių.

"Dionizas Poška buvo ar-
šus baudžiavinės santvarkos
demaskuotojas" — toks įra-
šas kabo viršum scenos. Juo
nusakytas pagrindinis šio įžy-
maus poeto kūrybos motyvas
ir pobūdis. Scenos gilumoje
— datos: 1830—1955 m.

Iškilmingą minėjimą atida-
rē LKP Skaudivilės rajono ko-
miteto sekretorius Gramaila.

— Dionizas Poška, — sako
pranešėjas Skaudivilės vidu-
rinės mokyklos mokytojas
Martinkus, — yra brangus ne
tik skaudivilikiams, bet ir vi-
sos respublikos darbo žmo-
nėms.

Negrįžtamon praeitin nuė-
je baudžiava, kurią savo raš-
tais pasmerkē poetas, nugrim-
zdo praeitin skurdi, nepake-
liamai varginga baudžiavinio
būties, su ašarojančiu nuo
pirkios dūmų mužiku, su pla-
kimu loviais, su dvaro tįjūno
botagu...

Ispūdinguose savo gamtos
grožybėmis Poškos tėviškės,
jū giminės laukuose dabar
išikūręs rašytojo vardo kolū-
kis.

Pranešėjas plačiai apsisoja
ties D. Poškos gyventu laikot-
arpiu, negrinėjo įžymųj kū-
rinį "Mužikas žemaičių ir
Lietuvos", jo kultūrinę-visuo-
meninę veiklą.

Rašytojas M. Sluckis savo
žodyje pabrėžia, kad tarybinė
lietuvių kultūra, literatūra ir
menas kaip gryno gintaro ga-
balus renka ir įsivaina tai,
kas praeityje buvo geriausio,
sveiko, pažangaus. Prie pra-
eities geriausiųjų palikimo
priklauso ir D. Poškos kūry-
ba, jos geriausieji puslapiai.
M. Sluckis linki skaudivilie-
čiams, turintiems šaunias li-
teratūros tradicijas, ugdyti
naujus talentus, naują litera-
tūrinę pamainą.

Minėjime rašytojai J. Šim-
kus, V. Reimeris ir M. Sluc-
kis pasikaitė naujus kūrinius.

...Iš scenos sklinda Poškos
"Mužiko" žodžiai; dainos,
primenančios sunkiā praeci-
ties žemės plūšėj - bau-
džiavininkų buitį. Tai moks-
leivių atliekama muzikinė
kompozicija pagal Poškos
"Mužikā". Literatai Skro-
denis ir Jastraukaitė pas-
skaitė savo kūrybos eilėraš-
čius, choras padainavo lie-
tuvių liaudies bei tarybinių
kompozitorų dainas.

...Artėjant prie Poškos gar-
siųjų Baublių, prieš akis išky-
la Vyšnių kalnas. Ant jo, po-
eto laikais augę galingi mil-
žiniai āžuolai, kurių viduje D.
Poška vėliau įrėngē savo su-
rinktų senienų muziejus.

Baubliai pastatyti labai gra-
žioje vietoje, kuriā iš vienos
pusės juosia nedidutis Pelos
upelis, iš kitos — kūdroš.

Viename iš Baublių — di-
džiajame — įrašas, darytas
Poškos:

"Aš tave, āžuole, stačiau,
išdailinau
Būsimiesiems ainiams,
nors manęs nebebus".

Išlikusių dviejų Baublių
viduje — apylinkėse surink-
tos įvairios senienos: mamu-
to kaulai — dar pačio Poškos
surinkti apie 1812 metus, se-
noviškas šepetys linams su-
kuoti, rankinis mintuvas, ži-
bintas balanoms žibinti, me-
dinė liktarna, senoviškos
kaukės ir kiti dalykai, gyvai
primena skurdžią, juodą pra-
eitį.

lyginant kaip ir metiniai "at-
laidai". Malonu buvo matyti
senus draugus ir drauges ir
persitikrinti, kad jie nepamir-
šta senų draugų ir savo spau-
dos. Rep.

Baublio svečių knygoje daug
įrašų. Juos padarē darbinin-
kas ir nuo darbo sudiržusia
ranka valstietis, jaunas moks-
leivis ir mokytojas — darbo
žmonės iš įvairiausių respu-
blikos vietų, atvykę aplankyti
šio įžymaus istorinio pa-
minklo.

Binghamton, N. Y.

Ligonės mūsų mieste

Buvo susirgusi Vera Kapi-
čiauskienė. Ligoninėj buvo 6
dienas dėl "check up." Gy-
dytojai pasakė: Vera, tau nē-
ra nieko pavojingo. Ir ji link-
sma sugrįžo į namus, 77 Col-
fax ave.

V. Kapičiauskienė yra ge-
ra rėmėja dienraščio Laisvės
ir Vilnės.

Katryna Juozapaitienė po
operacijos eina sveikyn, ran-
dasi savo namuose, 32 Lake
Ave., po gydytojo priežiūra.
Jos dukra Judy Sulskaitė, da-
bar Mrs. J. Cook, buvo atva-
žiavusi iš Lansing, Mich.,
pas motiną ir patėvį su mažiū-
ke 2 m. amžiaus Kathy. Iš-
lydėjo motiną į Wilson Mem-
orial Hospital ir lankė ją
kasdien net po du sykiu, ka-
da motina jautėsi blogai po
operacijos ant vidurių. Taip-
gi prižiūrėjo stubą. Abu,
kaip motina, taip ir patėvis
Petras, džiaugėsi susilaukę
mylimų ir brangių viešnių,
dukros Judy ir anūkės Ka-
thy.

Kada motina sugrįžo iš li-
goninės ir jaučiasi kiek ge-
riau, tai dukrē išskrido į New
Yorko apylinkę pas vyro tė-
vus, atlankyti juos, o iš ten
skris į namus. Dukrai ren-
giantis išskristi, Katrynos sū-
nus Alfonsas Sulskis, marti
Wanda ir anukė Teresa atva-
žiavo pas motiną ir patėvį
pabūti, pasisvečiuoti ir pa-
gelbėti ligonei, ypač marti su
anūke pasiliko ant ilgiau. Be-
sūnus turēs grįžti į darbą po
vienos savaitės laiko. Jie ir-
gi gyvena Lansing, Mich.

K. Juozapaitienė apgailes-
tauja, kad jos posūnis Pe-
ter Juozapaitis perloti gyve-
na ir negalēs aplankyti. Jis
yra vario mainų inžinierius
Montana valstijoje. Yra ve-
dęs arių tautos žmoną.

Katryna yra gera patrijotė
dienraščių Vilnės ir Laisvės
ir LDS 6 kuopos narė. Svei-
ka būdama paroduavo dau-
giausia tikiėtų parengimams.
"Mužikā". Literatai Skro-
denis ir Jastraukaitė pas-
skaitė savo kūrybos eilėraš-
čius, choras padainavo lie-
tuvių liaudies bei tarybinių
kompozitorų dainas.

John Wellius eina svei-
kyn, kaip sakē man jo žmo-
na Ona.

Visiems ligoniams linkiu
greit pasveikti!

Josephine

Brockton-Montello, Mass.

Piknikas

Lietuvių Tautiška Namų Bendro-
vė rengia pikniką Liepos-July 21
d., pradžia 1 val. popiet, Tautiško
Namų Parke, Winter St. ir Kes-
wick Rd. Pelnas nuo šio pikniko
skiriamas pamokėjimui federalų
taksu. Visos draugijos, kurios ren-
gia piknikus Tautiško Namų parke,
dalyvausite šiame piknike.
Liet. Taut. Namų B-vė (130-132)

Cleveland, Ohio

LLD 190 Kuopos Narių Atydai
LLD 15-ta apskritis ir visos 3
apskrities kuopos bendrai rengia
jubiliejinį pikniką atžymėjimui Lie-
tuvių Literatūros Draugijos 40
metų gyvavimo sukakties, kuris
įvyks rugpjūčio 21.

Tam tikslui yra šaukiamas LLD
190 kuopos susirinkimas liepos 15,
LDS Klubu svetainėje, 7:30 valan-
dą vakare. Mūsų kuopa irgi pri-
valo prisirušti, kad jubiliejinis pik-
nikas būtų pasekmingas, ir išrinkti
delegatus į bendrā apskrities ir
kuopų komitetā. Svarbu, kad su-
sirinkimas būtų skaitlingas.
Komitetas (130-131)

Jeį Tamsta dar neprenu-
meruojį dienraštį Laisvę, ta-
tuojau užsisakykite. Jis kas-
dienā atneš jums į namus
svarbiausias žinias iš viso pa-
saulio. Rep.

Einant prie Laisvės finan- sinio vajaus užbaigos

Štai, šiandien penktadien-
is — liepos pirmoji Laisvės
pirmajame puslapy vajaus
lentelē skelbia, kad jau yra
sukelta \$8,121.37 į dienraščio
\$10,000 fondā. Reiškia, dar
trūksta \$1,878.63.

Tiek turime sukelti iki 15
dienos šio mėnesio. Dar gana
daug.

Reikia pripažinti, jog va-
jus šiais metais iki šiol ėjosi
neblogai, bet ką parodys bū-
siančios penkiolika dienu, tai
tenka palaukti ir pamatyti.

Ir tenka laukti su didele
vilčia, jog Laisvės patrijotai
ne tik dienraščio patrijotai,
bet dideli troškėjai laisvės vi-
sai dirbančiajai žmonei, už
kū mūsų dienraštis Laisvę
kasdienā be atvangos kovoja,
neleis bile kaip be atsekimo
didžiojo tikslo vajui užsibaig-
ti!

Belieka tik kelios dienos,
o dar daug yra nepaskyr-
sių savo pareiginės dalelės,
kaipo laisvietis, kad pagel-
bėti laikraščiu, iš kurio se-
miasi žinojimą, ir tuomi už-
tikrinti dienraščio išleidinėj-
mā.

Reikėtų atsižūrėti į kitus,
kurie yra stambiai aukoję. Ki-
ti po mažiau, dar kiti dar po
mažiau, bet visi po kiek iš-
gali.

Čia bile koks "gudravoj-
mas" pasirodo tik dideliu
sykštumu. Storžieviskumas
neapsakytas. Ir dar tūlų sklei-
džiami tokie neva "pasiaški-
nimai": Neduosiu nei cen-
to. Jeigu Laisvės redaktori-
riai gali važinėti po Floridā
ir kitas tolimas vietas, tai
gali ir dienraštį palaikyti.

(Kiek mums žinoma, joks
Laisvės redaktorius paskuti-
niais keleriais metais nēra
matęs jokios Floridos, nors
mums atrodo, būtų naudinga
ir gražū kūriam nors iš mūsų
laiks nuo laiko Floridos lais-
viečius aplankyti ir toje gau-
sioje Floridos saulėje jau ne-
bene jaunus kaulus sustiprin-
ti. Gaila, mes visi sergame ne-
rangumo liga. — Red.)

Šitokis plepalas vertas to
kito plepalo, kurį fašistiniai
elementai skledžia, jog Lais-
vės yra palaikoma "Maskvos
pinigais."

Bet tai Laisvės redaktoriai
patys pasiaškina, kaip jte
gali taip važinėti "po Flori-
dā" laikraščio lėšomis.

Plepalų pasaulyje niekad

netrūksta, nes netrūksta po-
litiškai sergančių žmonių.
Tokie žmonės kolonijose yra
žinomi ir niekuo nėra pavyz-
dingi.

Palikus visa tai nuošaly,
tenka šiomis paskutinėmis
dienomis dar kartą perkraty-
ti visus geruosius laisviečius,
kad pirmiau negu fondo va-
jus užsibaigs, būtų sukelta
reikalinga suma. O jei dau-
giau, tai dar geriau.

Na, draugai ir draugės, dar
kartą suremkime petys į pe-
tį ir užtraukime sutartinę iki
garbingos užbaigos:

Dar sykiū!
Ei, uchniam!

J. Lowelijonas

Laiškas iš Žemaitijos

Jį gavo Canton, Mass., gy-
ventojas Masteika nuo savo
esers ir švogerio, Zosės ir
Jono Pocių iš Tryškų, Sukan-
čių kaimo. Apie savo gyven-
imą rašo:

Sukančių kaimas jau 6 me-
tai gyvena kolektyve. Sukan-
čiai, Tryškiai ir Bilėnai visi
yra viename kolektyve. Ma-
no vyras yra meistras ir bitū-
ninku. Savo turime 2 šeimas
bičių, o kolektyvo yra 28 šei-
mos, tai mudu turime visas
prižiūrėti. Už tai gauname
darbadienius, o už darbadi-
nius gauname atlyginimą grū-
dais ir pinigais. Galime saky-
ti, gyvename gerai.

Mudu su vyru esame na-
mie tik vienu du: Zosytė ište-
lėjo jau 8 metai, Antanas ve-
dė jau prieš 5 metus, Prauk-
das tarnauja armijoje.

VERTINGI PIRKINIAI

PASVALYS.— praeitais me-
tais eilės Pasvalio rajono Ze-
mės ūkio artelių nariai kolū-
kių laukuose išaugino gausius
derlius. Svarus buvo ir atlygi-
nimas už darbadienius. Gavę
nemažas pajamas, žemdirbiai
perka vertingas kultūrinės ir
apyvokos prekes.

A. Svitinis

Cleveland, Ohio

Metinis LDS Klubo Piknikas
šiemet bus liepos (July) 10 d., Jo-
no Rubos piknikų darže. Tai bus
vienas iš svarbiausių lietuviškų
piknikų Clevelande. Klubas yra
pasiryžęs pasitikti ir pavaišinti vi-
sus narius ir svečius su skaniais
valgiais ir gėrimais. Sokiame mu-
zika ir Free Beer. Nebus įjan-
gos. Nepamirškite atsilankyti.
Rengimo Komiteta (131-132)

LAWRENCE, MASS.

7 RUGPJŪCIO AUGUST

Cia įvyks visos Naujosios Anglijos
lietuvių organizacijų metinis

PIKNIKAS

Iš priežasties lietaus anksčiau rengtas mūsų pikni-
kas negalėjo įvykti, tad tapo perkeltas į 7-tą dieną
rugpjūčio. Prašome organizacijų iš anksto ruoštis
ir dalyvauti šiame piknike.

Bus Maple Parke Methuen-Lawrence, Mass.

Ši piknikam vieta yra gražiausia visoje Naujoje An-
glijoje. Cia atsilankę tikrai linksmai praleisite laiką.

Pradžia 10-tą val. ryto Kviečia Rengėjai

Nauja produkcijos rūšis

Vilniaus baldų kombinato Naujosios Vilnios baldų cechas įsisavino specialių stalų siuvasioms mašinoms gamybą. Per palyginti trumpą laiką cechas jau paruošė išsiuntimui 3,500 tokių stalų. Pirmoji siunta — 1,500 stalų jau pasiūsta Podolskio siuvasių mašinų gamyklai. Šios produkcijos įsisavinimo metu pasižymėjo staliai Galdikas, Lukevičius, staklininkas Paltanavičius ir eilė kitų gamybos pirmūnų. N. Bauža

Pirmūnų vakaras kolūkyje

PASVALYS. — "Ramojaus" kolūkyje įvyko pirmūnų vakaras. Kolūkiu agronomas Butkutė padarė pranešimą apie kolūkių perspektyvas artimiausiais metais, apie pasirodymą kukurūzų auginimui.

Kolūkių pirmininkas Samuilionis susirinkusiems kalbėjo apie darbo drausmę kolūkyje. Šiuo klausimu bibliotekoje paruošta diagrama. Jeigu 1952 metais darbdarinių minimumo neišdirbo 25 kolūkiečiai, tai 1954 metais — tik 5. Diagramose pavaizduotas gyvulininkystės vystymasis, jos produktyvumo kilimas. Susidomėjimo susilaukė gyvulininkystės fermose leidžiami kovos lapeliai ir satyrinis sienlaikraštis "Yla".

Vakaro metu apie savo patyrimą kalbėjo kiaušinėkė Valeikienė, iš 11 motininių kiaušinių išauginusi po 17 paršelių, fermos vedėjas Karpavičius ir svečiai iš Stalino vardo ir "Atžalyno" kolūkių.

Pučiamųjų orkestras ruošiasi dainų šventei

ANYKŠČIAI. — Veltinių gamyklos "Spartakas" dūdų orkestras aktyviai ruošiasi respublikinei dainų šventei, 17 orkestrantų jau gerai išmoko Balio Dvariono maršą "Gimtinių laukais". J. Juzeliūno sužėta iš baleto "Ant marių kranto" ir kitus dainų šventės repertuaro dalykus.

Orkestrantai sistemingai lanko repeticijas. Ypač aktyvūs saviveiklininkai yra įmonės darbininkai Henrikas Valevičius, Vytautas Nekrošius ir kiti. I. Girčys, E. Vala

Pas būsimojus jūrininkus

Klaipėdos jūreivystės mokykla — viena iš stambiausių miesto mokyklų. Joje ruošiasi tolimojo plaukymo šturmanai, laivų mechanikai ir laivų statybos technikai. Mokykla aprūpinta įvairiomis mokslo priemonėmis, turi laboratorijas, gausią biblioteką. Kursantai mokymosi metu atlieka praktišką silkių gaudymo ekspedicijos.

Mokyklos auklėtiniai Monkus, Kairys, Radionovas, Jonaitis ir kiti šiuo metu puikiai dirba gamyboje. Eilė auklėtinų tapo laivų kapitonais ir vyr. mechanikais. Mokykloje plačiai išvystytas sportinis darbas, meninė saviveikla. L. Pekinas

NAUJA SEKCIJA VILNIAUS UNIVERMAGE

Šiomis dienomis Vilniaus centriniame universmage buvo atidaryta nauja platus vartojimo prekių pardavimo sekcija. Joje prekiaujama žymiai paprasčiau, negu kitose sekcijose. Prekės išdėstytos didžiulėje vitrinoje. Čia nurodoma kiekvienos prekės kaina ir numeris. Pirkėjas, išsirinkęs pageidaujama daiktą, iš šalia esančio katalogo išsiima kortelę su tokiu pat numeriu, koks buvo pažymėtas prie prekės, ir užmoka kasoje pinigų. Šis katalogas pakeičia žmogų, kuris anksčiau išrašinėdavo čekius.

Toks prekiaavimas šioje sekcijoje žymiai paspartina darbo žmonių aptarnavimą.

New Yorko ir Apie Linkės Žini ginklą

Laisvės piknikas įvyko dainingas ir sėkmingas

Dienasčio Laisvės piknikas liepos 3 d. įvyko pilnutinai pagal planą. Publika atvyko gražios. Kaip ir visuomet, skaitlingiausi patys brooklyniečiai. Vienok tarp jų vaikščiojant dažnai galėjai užtikti svečių ne vien iš kožno apylinkės miesto, bet ir iš kitų valstijų: Connecticut, Massachusetts, New Jersey, Pensylvanijos ir net iš Floridos.

Tūlas svečias juokavo: "Patsai dievulis laisviečiams padeda. Laikraščiai rašė, radijūšai skelbė, kad bus žaibių audros, lietūs, tačiau tas viskas nussuko kitur, nes nenorėjo lietuvių darbo liaudies dienraščiu Laisvei pakentki. Laisviečiai nulipdyti iš gero molio, jų nesutirpdė nei virš 90 laipsnių karštis."

Tiesa, diena pasitaikė karšta. Milijonai miestiečių tą dieną praleido pajūriuose. Vienok masinė dienraščio skaitytojų ir rėmėjų publika tenkinosi National Hall ir Park medžių pavėsiu. Parkas erdus, vien tik prie stalų gali patogiai susitalpinti apie pusantro tūkstančio publikos.

Tarpe ankstybesnių svečių iš toliau pribuvo Senas Vincas ir maloni jo šeima; dukterė ir žentas, taipgi žavis iš Betlejaus, svečiai iš Camdeno. Apie tuo pačiu laiku pasirodė Harrisono senutė ir Jonas. Tai tas pats, kuris Laisvės fondui dovana duoda po dolerį nuo skaičiaus savo amžiaus metų, kurių jis turi jau gerokai virš 70. Atvyko gėdnerietis Walter Kosmach su brooklyniete savo broliene Elzbieta. Buvo worcesteriškas Bacevičius.

Paskiau jau nebesisekė suspėti pamatyti ir sužinoti, kas, iš kur. Ateina ir paskėta publikoje nespėti pasveikinti, pasiteirauti. Tarpe tų vėlesnių išsiskyrė tikrai hartfordiečiai, atmaršuojančią vienu kartu dideliu būriu. Jie atvažiuo specialiu busu, piknikui jau gerokai įpusėjus. Laisvės Choras, atvykdamas dainuoti piknike, atsivežė ir savo palydovų grupę.

Gražiai ir daug dainų jie dainavo, nežiūrint kelionėje nuovargio. O pavargo jie nemažai, nes kelionė ilgokai užtruko, kadangi busas, kaip komercinis vežimas, turėjo važiuoti senaisiais keliais, per miestelius, ne naujuoju vieškeliu. Chorui gambiai vadovauja lietuviška francūzaitė Wilma Hollis.

Brooklynietis Aidas, vadovaujamas Mildred Stensler, dainavo tiktai ketvertą dainų, nes nenorėta ilgam parveržti laiką nuo šokėjų. Aidas taipgi gavo publikos šiltų sveikinimų, nors dainavo ne visas. Tūli choristai buvo išvykę į Mass. pikniką ir kitus miestus.

Programai pirmininkavo vienas Laisvės redaktorių, Antanas Bimba. Trumpai jis atsišaukė į publiką, prašydamas dar paremti dienraštį, padėti užbaigti fondą.

Atsiliepiamas į prašymą buvo labai draugiškas ir duosnus. Nors rinkėjai po publiką nevaikščiojo, tačiau publika savo aukas atnešė pati Laisvės knygvedei arba bile kuriam kitam štabo nariui. Pasėkos gražios. Visą tai matysite fondo pranešimuose.

Sokiams grojo Jurgio Kazakevičiaus orkestras. Kai kurios grupės svečių buvo atsivežusios dar ir savo muzikantų. Gi bridgeportiečių Petro ir Elenos sūnelis jau veik apgailavo neatsivežęs savosios armonikos. Mat, įsiai

11 metų vaikinėlis, pagalvojęs, kad vaikiškoji armonika gal neduosianti jam pakankamai kredito. Gi suaugusio vyro armoniką tėvai žadėjo jam nupirkti kada nors šiame ar ateinančiais metais. Grįžtant prie svečių

Po atstovinga grupę svečių matėsi iš Cliffside, Elizabeth, Newarko su apylinkėmis, Great Neck, Bridgeport, Waterbury, Stamford. Taipgi susitikau po vieną kitą iš Cranford, Hampton, Jersey City, Kearny, Livingston, Philadelphia. Daleistina, kad dar daug likosi nesutiktų. Kelių valandų laiko neužtenka pasimatymui su visais.

Daug darbo piknike Už vis sunkiausias darbas karštoje virtuvėje teko šeiminkėms. Nuo ankstybo priešpiečio ir iki uždarymo pikniko dirbo Ona Čepulienė. Ji atėjo anksti pagaminti ten pat verdamusius valgius. Taipgi visu pikniko laiku dirbo Konstancija Karpavičienė ir Nastė Buknienė. Didžiojo darbo metu joms pagelbėjo Ilsa Bimbienė ir, dalį laiko, Olga Reinhardt.

Kita didžioji darbmetė buvo prie gėrimų. Šį darbą atliko V. Karlonas, K. Milenkėvičius, J. Rušinskas, M. Stakovas, G. Waresonas. Gi bilietų pardavimo ir kontrolės darbuose: V. Čepulis, V. Kazlauskas, A. Gilmanas, K. Jankaitis, F. Reinhardt, O. Kazlauskienė, M. Tamelienė, P. Venta, J. Grubis.

Vienu ar kitu darbu prisidėjo ir grupė pačios įstaigos štabo narių.

Suteikė dovanų daiktai

Elzbieta Grubienė dovanojo du gražius moteriškus svertinius, vasarinius. Jų išpardavimas suteikė dienraščiu naudos.

Andrius Goodwin dovanojo 6 stūrius. Kadangi vieni jų išparduoti čielai, kiti po gabaliuką, prie valgių stalo, tad neteko patirti, kiek jie suteikė pikniko bizniui.

Juozas Zajankauskas dovanojo dvi kvortas grybų, kurie taip pat labai naudingai suvartoti. Laisviečiai esame nuoširdžiai dėkingi visiems už dovanas, atsilankymą ir už labai draugišką kooperavimą visame kame. Pmiginės dovanos bus skelbiamos atskirai. Rep.

RASTI AKINIAI

Laisvės piknike kažin kas ant stalo paliko spalvotus akinius; pririnkti Dr. Arthur Saitz, 104 E. Front St., Plainfield, N. J. Kas palikote, praneškite savo antrašą, o mes prisijusime. Laisvės Adm. (131-132)

Areštavo dvi moteris,

New Yorke areštuotos dvi jaunos, gražios ir vedusios moterys, kurių kambaryje viešbutyje tapo atrastas besamones nežinomas vyras, apie 26 m. amžiaus, apnuodytas miegų tabletelėmis. Kuomet išsiaiškino, kad jos tabletelės pirkto su falsyvu receptu, jas areštavo. Moterys sako, kad tas vyras atėjęs pas jas prašyti pinigų ir ten pat apsaivęs.

Svenčių dienomis 6,877 atlankė uoste svotvintį J. V. Lavyno kruizerį Newport News.

Atidarė žaismines gatves vaikams

Policijos Atletiška Lyga jau atitvėrė tūlus gatvių plotus kaip žaismavietes vaikams tose srityse, kur tikrosios žaismavietės per daug toli, ar kur jų pasiekimui reikėtų vaikams pereidinėti pavojingas trafiko arterijas.

Žaisminėse gatvėse karštomis dienomis atgabens ir šmirkšlines maudynes vaikams. Veiks tiktai darbdieniais.

Gatvinės žaismavietės bus atdaros popiečiais nuo 12:30 iki 7:30 v., tikrosios žaismavietės nuo 10 iki 8 val. vakaro, o PAL išlaikomieji centrai nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro. Šie nuostatai veiks iki rugsėjo 2 d.

New Yorko uosto autoritetas nupirko nuo kompanijos 23 prielaukas Brooklyne, 2 mylių ilgio ruožą. Už jį sumokėjo \$13,750,000. Prielaukos yra senos, nuo 36 iki 65 metų senumo. Pertaisymas kainuos 85 milijonus.

Svarstys apie vaikų auklėjimą mokyklose

Columbia Universiteto mokytojų kolegija pradėjo specialią vidurvasarinį kursą, taikomą mokytojams ir kitoms asmenims, dirbantiems su specialės priežiūros moksle reikalingais vaikais. Bandydys surasti būdą pagelbėti tokiems, kurie neprisitaiko, nesiderina su bendromis vaikų mokyimo sąlygomis. Kursas tęsis iki rugpjūčio 12 d.

Apiplėšęs savo senutę

Astoriėtė Mrs. Ruddy birželio 20 d. buvo apiplėšta cinkanant į darbą. Apie tai ji pasiskudė policijai. Tačiau sakėsi negalinti numatyti, kas tai padarė, nes plėšikas ją stvėrė iš užpakalio. Vienok tyrinėtojų siūlai vedė į jos pačios šeimą. Pagaliau, moteriškė prisipažino, jog jai visą laiką atrodė, kad tai buvo jos pačios anūkas Thomas Ruddy, gyvenąs Bronkse. Bet jinai bijojo jam užtraukti bėdą.

LIEPOS 24 DIENA

Liepos-July 24-ta diena labai svarbi brooklyniečiams. Tą dieną turėsime pokilį sėkmingam užbaigimui Laisvės vėjus, sukėlimui \$10,000. Bus bufetinių užkandžių, dainų ir pasikalbėjimų

Labai rimtai turime susidomėti sėkmingu vėjus užbaigimu. Brooklynas triumfuojančiai pradėjo vėjus ir tas sujudino visą Ameriką į darbą sukėlimui \$10,000. Vėjus eina gražiai ir jis turi baigtis su pilnu pasisekimu

Taiği liepos 24-tą, 3-čią valandą popiet visi būkime Liberty Auditorijoje, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y. Čia pasidžiaugsimės tuomi, ką jau atsiėkėme fondo reikalui ir uždėsime antspaudą jo pabaigimui

Visi rūpinkimės sukvietimu kuodaugiausia žmonių, o šio parengimo komisija tikrai aprūpins visus skaniais užkandžiais ir įdomia programa

Būtų gražu ir reikalinga, kad ir kitose kolonijose fondo sukėlimas būtų užbaigiamas su pramogomis. Kad ir smulkesnės sueigos, vistiek duoda naudos.

reikalauja lini ginklą

Kvienas siekimas išsautaišką, apsaugoti žmonių atominio karo. Atančiuose šiuo metu priose šalyse masiuse mitinguose ir susimuose darbo žmonės nistuoja prieš atominio karo paruošimą ir pareiškad vyriausybe, kuri vils atominį karą, bus kaerкта visų tautų.

lžilijoje, pavyzdžiui, buvo mngtos 274 bendraproinės konferencijos, fančiai susirinkimų ir jggų atskirose gyvenise, miestų kvartaluose jamyklose. 15 provincidarybų ir 185 municipaliterybos Italijoje priešdeatolucijas, smerkiant atominį ginklą. Lenlae, tik vienoje Bidgošeo kadijoje įvyko daugiausi 2 tūkstančiai mitingų ksisirinkimų, kurių dalyvivu pasipiktinimu provivyo prieš naujo karo ktytojų kėsinimąsi pavotyti atominį ir vandeniginklą.

ugelis įžymių visuomeili-politinių veikėjų, lo ir kultūros atstovų jose pasaulio šalyse Slauja uždrausti atominkla. Ši reikalavimabko parlamentų deputatprofesinių, kooperacijr visuomeninių organyjų vadovai. 320 įžylBrazilijos visuomenieikėjų — kongreso sečiai ir nariai, rašytoalai ir generolai, bankai ir pramonininkai, ninkai ir kiti, pasirašys Kreipimąsi, kvietėlicijų tautą pasmerktiinio karo ruošimą, palauti atominio ginklo agų sunaikinimo ir negamo jo gamybos numimo. "Braziliečių tautm pareiškė spaudos deputa-

tas Žoze de Kastro, — inės savo indėlį į taikos reikalo pergale. Ji pakels savo balsą prieš atominį beprotiškumą."

Švedijos riksdago pirmos palatos pirmininko pirmasis pavaduotojas Anselis Strandas ir švedų poetas Karlas Venbergas, Argentinos mokslininkai akademikas Bernardo Chousei ir daktaras Osvaldas Loudetas, Danijos genetikas profesorius E. Vingė ir medicinos mokslų daktaras Simonsenas, Indijos mokslininkas daktaras A. V. Baliga ir žinomas kinorežisierius Bimonas Roivisi — jie ryžtingai pasisako už masinio naikinimo ginklo uždraudimą. "Pasisakydami už atominio ginklo uždraudimą, — sako žinomas švedų poetas Karlas Venbergas, — mes privalome protestuoti prieš visus mėginimus priversti mus morališkai susitaikyti su tautų išnaikinimo planais."

Kovai prieš atominio karo paruošimą ir sukėlimą charakteringas platus dalyvavimas šioje kampanijoje mokslininkų, kurie reikalauja, kad atominė energija tarnautų taikos tikslams ir žmonijos progresui. Japonijos universiteto "Chosei" profesorius Kaoru Jasun savo pranešime Azijos šalių juristų paitarimame pareiškė, kad sutinkamai su tarptautinės teisės dvasia visokie atominiai, vandeniniai ir kitų rūšių masinio naikinimo ginklai, neabejotinai, turi būti uždrausti. Pasitarimo dalyviai vieningai priėmė rezoluciją, kurioje jie reikalauja nedelsiant nutraukti atominio ir vandenilinio ginklo išbandymus ir kviečia viso pasaulio tautas panaudoti atominę energiją tik taikos tikslams.

"Uždrausti atominį ginklą!" — tokia nepalaužiamai valia tautų, norinčių gyventi taikoje ir draugystėje.

B. Vronskis

ciatorius vietos medžiotojas Lebedevas, lydėjęs nuo iš Zimovji, paprastai visuomet sugrįžta su laimikiu.

Nakvojome Sibiro medžiotojų papročiu: išžarsatom laužus, į jų vietą prikraunam šakų, o aplink kuriame kitus laužus. Budime iš eilės. Tiktai medžiotojams kartais darome išimti — jie naktį išėina su šautuvais "laimės" ieškoti.

Puiku kalnų taigoje naktį. Oras vėsus, grynas. Naktis žvaigždėta. Jokio vėjo. Tyla ardo tik laužų traskėjimas ir paryčiumi kelių šūvių trenksmas.

Pagaliau pasiekiame kelionės tikslą — Karštuosius Šaltinius. Jau pats pavadinimas sako, kad čia iš žemės veržiasi karštos vėsmės. Gilioje senovėje buvo jau žinoma, kad šitas vanduo turi gydomasias savybes. Tai rodo įvairios senos — XVII - XVIII amžių Rusijos, kinų, mongolų ir net Vidurinės Azijos tautų monetos. Jas sumesdavo į šaltinį čia atslankę žmonės, "dėkodami" už pasveikimą. Dar prieš karą šiais šaltiniais susidomėjo sveikatos apsaugos organai. Buvo surengta speciali ekspedicija, bet tiriamuosius darbus nutraukė karas. Dabar šaltiniai vėl susidomėta. Vienintelė klūtis įrengti čia sanatorijoms ir gydykloms — transporto sunkumai. Žinoma, sparčiai vystantis Chakasijos liaudies ūkiui, netenka abejoti, kad ir Karštieji šaltiniai bus pradėti eksploatuoti.

Atgal grįžtame kitu keliu. Užsukame į 2,100 metrų aukščio kalną Taskil. Nors amžinas sniegas ir ledynai Sajanuose prasideda maždaug nuo 2,500 metrų aukštumos, bet Taskilo viršūnės pusė padengta giliu sniego sluoksniu. Po kelių kelionės dienų aplankome dešiniajame Jenisėjaus krante išsidėsčiusį kaimelį Sušenkoje, kuriame 1897-1900 metais V. I. Leninas gyveno ištremtviu. Dabur nas nebuvo čiepyti.

Auga gyvenamasis fondas KLAIPEDA. — LTSR žuvių pramonės ministerija šių metų pirmojo ketvirčio gyvenamųjų namų statybos planą viršijo dvigubai. Atiduota eksploatacijon 1,326 kvadratiniai metrų gyvenamojo ploto. Daugiau kaip pusė šio ploto atidavė eksploatacijai ministerijos statybos-montavimo valdybos statybininkų kolektyvas.

Šiuo metu visose statybos aikštelėse statybininkai kovoją už metinio gyvenamųjų namų statybos plano įvykdymą iki Tarybų valdžios Lietuvoje atkūrimo 15-tųjų metinių. L. Juknevičius

Padėkite savo vadininkam gauti Laisvės naujų skaitytojų. Laisvės kaina \$8.00 metams.

MEDUS Su Lemonadu — Tai Gėrimas Karščiuose Tuojau įsigykite medaus ir sveikatai naudingai atsivėdinkite šaltu lemonadu karštomis dienomis. Bitininko Končiaus Medus KAINA \$1.25 UZ KVORTĄ UZ PUSĘ GALIONO \$2.50 Gaunamas Laisvės Įstaigoje

WEST HAVEN Beer & Ales, Inc. Pristatytai geriausios rūšies importuoto ir vietos gaminto alaus, ėliaus ir Stouts. Aptarnaujame restauracijas, sales, vestuves ir pates. Valdyba 146-152 So. 1st Street, Brooklyn, N. Y. Telefonas EVergreen 7-5471

TONY'S UP-TO-DATE BARBER SHOP ANTANAS LEIMONAS Savininkas 306 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y. Gerai Patyres Barberis

MATTHEW A. BUYUS (BUYAUSKAS) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 426 Lafayette St. Newark 5, N. J. Market 2-5172